

حيات

میانہ دامنہ میانہ... دنیا بہ دنیا ہوتی ہے حیات فنا نام!...

ادارہ مرکزی :

آنقرہ دہ ، استانبول جادہ سندہ آنقرہ
معارف امینلک پائندہ کی دائرہ

استانبول بوروسی :

استانبول دہ ، باب عالی جادہ سندہ ۱۱۹ نومرولو
دائرہ مخصوصہ
تلفون : ۳۶۰۷

نفسی ہر دورہ ۱۰ غروشہ .

سنہ لکی پوستہ ایلہ ہ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ہ دولار) .

ایونہ واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی
مراجعت ایڈیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقرہ مرئیزدر .

۱ نجی جلد

آنقرہ ، ۵ مایس ، ۱۹۲۷

صافی : ۲۳



کتابلرہ حرمت !

تاریخی ، ادبی تدقیقلرہ مشغول اولان
هر ذات امثالسز بر خزینہ اولان اسکی کتبخانہ .
لرک آجیقلی حالی قارشیسندہ حیفلانیر : اسکی
زمانلردن بری خیرسزلر ، کووہلر ، باقسزلق ،
رطوبت ، تحلیل کیمیوی ، اوقویانلردن بر قسمنک
لاقدیسی کی تورلو تورلو سبیلرہ نیجه نفیس
اثرلر آلدن چیقمش ، یا خود خسارہ اوغرا مشدر .
شکران ایلہ قارشیلانمق لازم کلیر کہ معارف وکالتی
بوایشہ اهمیت ویرمش ، اسکی کتبخانہ لرک اصلاح
وتنظیمی ، کتابلرک خرابیدن خلاصی چارہ لرینی
تأمینہ باشلامشدر .

کتبخانہ لردہ خیرسزلر اکثریایانکسیجی
مثابہ سندہ ایدی . مظلوم مظلوم کیرر . کتاب ایترہ ،
اوقور کورونور ، مامور افندینک کوچوک بر
دالغیلغندن همان استفادہ ایدرک مثلاً یا برخسہ نک
اورتالرینہ دوغرو حکایہ باشلرنده کی نفیس
سرلوحہ لر ، مینیاتورلری ، یا خود بر مجموعہ نک
ینہ اکثریا اورتالرینہ دوغرو برایکی رسالہ بی
کسر ، جینہ یرلشدیرر ، چیقار کیدردی . مثلاً
آیا صوفیہ کتبخانہ سندہ مجهول زمانلردہ ایقاع
ایدیلش بویله ضایعاتہ کچن سنہ کی تصنیف تشبثی
دولایسیلہ مطلع اولمشدق . بر قسم خیرسزلردہ
واردر کہ کتابی چالار ، یرینہ کتاب براقیر .
مثلاً بازید جامعی داخلندہ کی ولی الدین افندی
کتبخانہ سندہ بوقیلدن بر حادثہ وقوعہ کلشدر :
نسخہ سی اندر (صادقی کتابدار) تذکرہ سی

آلینمش ، یرینہ - اساساً مطبوعی اولدینی کی -
یازمانسخہ لری مبذول بولونان (لطیفی تذکرہ سی)
قونمشدر . وقتیلہ نور عثمانیہ کتبخانہ سنک دوچار
اولدینی شکلده کیجه بنایہ کیرہ رک خیرسزلق
ایدنلردہ کورولمشدر .

کووہ تخریباتی آلم ، حتی بعضاً قورقونجدر .
اولہ کتابلرہ تصادف ایدیلیر کہ آرتیق کتابلقدن
چیقمش ، قالبورہ دونمشدر . چالیشقان بر کتبخانہ
مأموری بو ملعون حشرہ ایلہ مجادلہ ایدہ بیلیر :
نتہ کیم استانبولک برایکی کتبخانہ سندہ بو مجادلہ نک
ممنونیت بخش نتیجہ لری کورولمکده در .

باقیمسزلغک ده نوعلری واردر : خور
قوللانمقدن شیرازہ لر بوزولور ، جلد بییرار ،
مقاب قوپار ، ظرف (محفظہ) پارچالانیر . اگر
کتابلر یان یانہ دیزلمزده اسکیدن اولدینی کی
اوست اوستہ قونورسہ مقلبلر کووہ قاداتر تخریبات
یا پاییلیر . کتابی یر ، نفیس ورقلری کندی
شکلندہ قوپاریر . تحلیل کیمیوی ایسہ ، ثمانت
ایدیلہ مز بر بلادر ، بو حادثہ نک نتیجہ سی اولارق
کتاب ورقلری عادتا قاورولور ، یانار ، کول
حالی آلیر . بر جوق کتبخانہ لر مزده قیمتدار
نیجه اثرلرک تحلیل نتیجہ سی الدن چیقیدینی
کورولور . مثلاً مهم بر تاریخی و ملی وثیقہ اولان
(هبة الحقایق) ک آیا صوفیہ کتبخانہ سندہ محفوظ
نسخہ لرندن بری بوفلا کتله اریوب کیتمکده در .
بوکا قارشی یا پیلاجق عاجل تدبیر او اثرک همان
فطوغرافیسنی آلدیرمقدر .

بوتون بوصایدیغمز ضررلرک اوکنہ معارف
وکالتنک عزم و مراقبہ سی و مأمور بکلرک ہمتیلہ کایاً
کچیلہ جکنہ ہیچ شہہ یوقدر . فقط بوہمت کافی
دکلدر . بالخاصہ کتاب اوقویانلرک اونفیس ، بدیع اثرلر
چوق اعتنا و حرمت ایتمہ لری لازمدر . حکومتمز
بویوک برسماحتلہ یازما اثرلری ہر کسک امرینہ

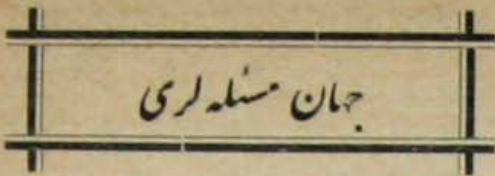
آمادہ بولوندورویور . ایستہین ، ہیچ بر قید
ومساعدہ یہ مجبور طوطولقمسزین ، کتبخانہ لرہ کیرہ
بیلیر ، آرزو ایتدیکی کتابلری کتیرتیر ، اوقور .
حکومتک بوساحتہ قارشی شکرانلہ مقابلہ ایتمک ،
کتاب قیمتی بیلیمک ایجاب ایدر . حالبوکہ بر قسم
مطالعہ لرک بلامرحت ضرر ایقاع ایتدکلری داٹما
کورولور . برقاج مثال عرض ایدہیم : کیمیسی
مأمور افندینک غفلتندن استفادہ ایدہ رک
اوقودینی کتابک کنارینہ قورشون قلمیلہ ذاتی
مطالعہ لرینی یازار . داھا کچن سنہ حمیدہ
کتبخانہ سندہ بویله بر تجاوزہ اوغرا مش خصوصی
وقیمتدار بر تاریخ کتابی کورمشدم . کیمی
توکسورور ، مرکبی ، تذهیبی بوزار . کیمیسی
اوزرنده پارماق کزدیرر ، سطرلری سیلہر .
حتی ینہ کچن یاز اوقومق ایچون کتیرتیدی اثرک
اوزرنده اویویا قالمش برذاتہ تصادف ایتمشدم کہ
آلندن کتابہ ترلر سوزولویوردی . بوتون بونلردن
باشقا آرقاداشیلہ قونوشانلر ، تتبع ایچون کلنلری
راحتسز ایدنلردہ واردر . ہلہ بعضی چوجوقلرک
آرتیق تاریخی قیمت آلمغہ باشلامش رسمی
مجموعہ لرک صحیفہ لرینی خیربالاماسی او اثرلری
وجلدلری خرابی یہ دوچار ایتمکده در .

کوچوک بویوک بوخربلر ایچندہ ، مأمور افندیلرک
نازکانہ اخطارلرینہ قیزانلردہ تصادف ایتدم .

خلاصہ : اسکی کتبخانہ لر مز امثالسز
برر خزینہ در . غربک دورت بوجاغندن بورالہ
قادار کلوب اونلری تتبع ایدن نیجه نیجه آوروپالی
عالملر واردر . معارف وکالتی بو خزینہ لرہ اهمیت
ویرمکده ، صیانت و حمایت ایتمکده در . خلقمزلکده
حکومت مزہ ظہیر اولماسنی ، بربرینی ایقاظ ایتمہ سی
ایستہ مک حقمزدر . بوتون وطنداشلرہ یالوارییورز :

— کتابلرہ حرمت ، کتابلرہ حرمت !

ع . ج



جهانك بونوك مسئلہ لری :

فائیت ایتالیانہ مہربا لسی

عن اصل نباتی ترینات مناسبتیہ افقی و عمودی برصیرا داخلندہ دیزیلش اولان مستقل برخلیطہ Couplxe تشکیل ایدر . عینی حال عینی زمانہ منسوب اولان (!) قاپونک شریدرلیہ زاویہ لی سطحلرندہ (رسم ۹) ویاخود قاپوخرابہ سنک مقابل اورنکندہ و واقعدر . بورادہ عینی پرنسیپلرک انحرافلری موضوع بخشد .

سلجوق ایمرطورلغٹ سکوطندن صوکر ا بوپرنسیپلر قارامان اوغلرندہ ، اولجہ ہرطرفدن آقوب کلن موتیف زنکینلکی اولماسنہ رغماً ، عینی وضوح ایلہ یاشادی ؛ واقعاً بو صورتلہ عمومی تاثیر داھا اھمیتسز و داھا محدود کوروندی ؛ بونکھ برابر ہر ہر منفرد شکل ، ترکیبی ماہیتدہ مدور شکلرلہ زینت مقامندہ قوللانیلان نباتی شکلرک تماماً برطرف ایدیلہ سی صورتیلہ خصوصی بر موجودیت تشکیل ایدرلر . حجرہ لک مدوریتندن منشوری سطحلر حاصل اولدینی کبی چرچیوہ وظیفہ سنی کورن مدور چوبوقلر ایسہ ایکی گوشہ لی پرواز listel . انقلاب ایتمشدر (رسم ۱۵) . شریدواری اور کولو کنارلی ترینات ایلہ کثیرالاضلاع مودہ لر ہلزون فیلیزلر vrille یرنہ قائم اولمشدر . دوز و تصویرسز سطحلر ، ستہرہ ٹومتیک ماہیت مجردہ سی ایچندہ بنایی میدانہ چیقاریر (رسم ۱۶) . بانک آلت قسمٹ مکعبی شکلی ، طبلک (تامبیور) کثیرالاضلاع منشوری ، قبہ نیک نیم کرویلکی قارشلی قارشلیہ وضوحلہ کورونورلر . وقیلہ سلجوقیلر طرفندن ایجاد ایدیلوب داخلہ اورغانیک بر ترکیب تشکیل ایدن «پاندانتیف - علیقہ» یرنہ کچن تورک مثلی موتیفی واسطہ سیلہ (رسم ۱۴) بورادہ خارجادہ مدور شکل ، ذوالزوایا شکل مکعبیہ انقلاب ایدر . اصل قبہ ایسہ چیقینتی تشکیل ایدن چیفتہ سطحلی صبرالر واسطہ سیلہ کثیرالوجوہ خیالی آغلرلہ اورولمشدر .

سلجوقیلر - جانی رسملری صیق صیق استعمال ایتک صورتیلہ - اسلام صنعتی داخلندہ خصوصی بر موقع اشغال ایدرلر . بورادہ تورکلرک حاضر بولدقلری یزانس معماریسی یاندہ اقصای شرقک تمثیلی صنعتی دہ اونلرہ الھام بخش اولمشدرکھ ، بو معماریلر دن ازجلہ حیوان تمثیللری واسلحہ رسملری (رسم ۱۹ ، ۲۰) سلجوق صنعتیہ

مخروطلردر ؛ یازی و سوس شریدرلی ایسہ اولو بر حالہ اوزانمقدہدر . بونلر ، یونان تہ قونیک (ستون باشلقلرندہ کی کبی) یاخود ایرانک سربست نباتی طرزلی ویا ہندک دائما جوغلان ثروتی ایلہ موغول فانتاستیکی نک بولوندینی یرلردہ قوتی اظہار ایتہن ہندسہ نک غیر شخصی قانونلری ایلہ موازنہ حاصل ایدرلر . بوسورتلہ قاپو بناسی حجرہ نک درینلکنی تأمین ایتکندہدر . (شکل ۵ ، ۷ و ۱۲) بورادہ آلداتان بر modelage ویا ترکیبی و جانی بر پلاستیک موجود دیکلر ؛ بالعکس آرقا آرقاہ استیف ایدیلش مجرد سطحلر واردرکھ بورادہ آیدینلق ایلہ قراکلغٹ شدید اختلافندن مادہ حصولہ کلکندہدر . بوتون قاپو کتلہ سی نہایت اصل بنا کوودہ سنک اوکنہ قونیلش منشوری بر بلوق حالندہ کورولمکندہدر (رسم ۴) . مکعب و مثلث شکلندہ اولان بونہا کوودہ سی ایسہ استقامت و حرکتک اوچ بعدلی بر موازنہ سی ، ستہرہ ٹوتیک مجردیتک خالص بر افادہ سیدر .

بو ہندسی و مکعبی مجردیت فکری حاکم فکر اساسی بی - بوسنعتک اصل تورک خصوصیتی - تشکیل ایدر . انشآت مالزمہ سی ایستر طاش ایستر طوغلہ اولسون ، بوسنعتک تہ قینقی ایستر مدور شکلدہ رنگلی طاش ویا طوغلہ موزاییق (رسم ۱۳ و ۸) و مرمر صیوایی Stuc کدیران بر جوق طبقہ لی تثقیب Percement (رسم ۱۰) ایثی ، یاخود نہایت اخشاب قابارتہ تقلیدی (رسم ۱۱ اور تادہ) ، اخشاب اویہ (رسم ۲۳) ، یاخود خالی دوقوما تقلیدی (رسم ۲۱ ، ۲۲) اولسون ، موتیفلرلہ مادہ لر ہانکی منشادن اولورسہ اولسون ، شکل ، شخصی دویغولری الت ایدن Surorganique بر قانون پرستلکہ منجر اولور . بوسنعتک اصل جاذبہ سی ، مختلف مادہ لرک عینی قانونہ ، بر جوق انحرافلرلہ ، تابع اولماسیدر . بو سیدن «دیوریکی» دہ غرب طرفندہ کی قاپونک اوستندہ کی تریناتک (رسم ۹) عینی جامعک دیگر طرفندہ کی قاپوسنہ نظراً اسلوبجہ متخالف اولدینگی اشارت ایتک یا کلشدر ؛ زیرا بو صوکنجی قاپونک قاپا و غریب الشکل موتیفلری - اصللری ایسترسہ بابانجی بر صنعتک فائتہ زینندن آلنش اولسون - بورادہ یالکز

ملٹلرک حیانتدہ اختلالر نہ ماہیتدہ ایسہ بین الملل حیانتدہدر حربلر او ماہیتدہدر . انسان جمعیتلری آقار بر صو کبی متادی بر تکامل سیری تعقیب ایدرلر . وزمانہ ، احتیاجہ کورہ کندیلرینہ لزومی اولان قابلری ، یاتاقلری کندی قوتلری ایلہ وجودہ کتیریرلر . اگر ملی حیانتدہ بو قوتلرک قارشیشہ مانعہ لر چیقار ایسہ انقلابلر ، اختلالر اولنری بر طرف ایدرلر . جمعیت حیاتی بویلہ بر مجادلہ دن موقی چیقندقدن صکرہ یکی بر حملہ ایلہ معین غایہ لرنہ دوغری سیرینہ دوام ایدر . مانعہ لر ، ملی حیانتک کندی بنہ سندن دکل ، خارجدن کلورسہ او وقت حرب تہلکہ لری باش کوستیرر . بین الملل حیانتدہ مؤسس نظامی ابدیاً دوام ایتدیرمک امکانی یوقدر . شاید بو نظام ملٹلرک احتیاجلرینہ ، زمانک ایجابلرینہ کورہ مصلحانہ دیکشمزسہ جبر ایلہ ، قوت ایلہ دیکشہ جکدر . بین الملل حیانتک نظامی تعین و تقدیر ایدہ جک بوتون دنیا جہ مطاع بر قوۃ عالیہ موجود اولدینی وبلکندہ اولہ مایاجنی دوشونولونجہ مؤسس نظامدن خوشلانایان وافی ایجابندہ جبر ایلہ تبدیلہ تشبث ایدہ جک اولان عاملرک دائما ظہور ایدہ سیلہ جکی احتمالی نظر دقتدن دور طوعنامتی لازم کلیر .

حرب عمومی ، یاقین و ظاہری سبیلری نہ اولورسہ اولسون ، ۱۹۱۴ سنہ سندنہ کی بین الملل نظامک تبدیلی ضرورتندن دوغمشدر . او وقت جہان سیاستنہ داخل اولمشدر . تورک روحی ، پلاستیک صنعتلرک پروتوتیپلری - بونلر ایستر چینیلرک سربست خطرلہ افادہ ایتدکلری طرزندہ ویا ایسترسہ یونانیلرک پلاستیک مودہ لری طرزندہ اولسون - کندیسنہ خاص اولان ، جانی تصویرلر دن تاری آبدوی قیمتی حائر مکعبی صنعتنہ ربط ایتمشدر (رسم ۱۸) . چین قیصری «مینغ» ک آرماسی دہ بر جوق زاویہ لرلہ ٹورولمک صورتیلہ وجودہ (رسم ۲۱) کلشدرکھ عجم لرک ہلزونواری فیلیز vrille لرنیک سربستجہ استعمال ایتک صورتیلہ اورتا آسیا تصویرلرنیک ہندسی اور کولی شکلر ایچندہ غایب ایتدیرلش صناعت حرفیہ دہدہ عینی حال واقع اولمشدر (رسم ۲۳) .

مترجمی

کوبرلی زادہ : احمد جمال

حاکم ایکی بویوک دولت ، آلمانیا وانکلتره ، وضعیت کندی لهلرینه تحولی ایچون حرب سبیلرینی احضار ایتکدن کری قالمشلدی . آلمانیا ، آلمان عرقک انکشافی تأمین ایچون اطرافنده کی ده میر جنبری قیره رق نفوس و تجارتی ایل اطرافه یاللق ایسته بوردی . انکلتره ، آتیشی ایچون تهلکلی کوردیکی آلمان حرب و تجارت فیلسونی هر نه صورتله اولورسه اولسون ایحا اتمک آرزوسنده ایدی . . بو اساسی عامللر ملتلی حرب عمومی به سور و کله دی . . نتیجه ده ۱۹۱۴ نظامی بوزولدی . . انکلتره مقصدینه ایردی . . ۱۹۱۹ وهرسای معاهده سی واونی تعقیب ایدن دیگر معاهده لر ایله بین المللی حیاتده یکی بر نظام قورولدی . . فقط بو نظام ، اولکندن ده جوروک اساسلره ایلتا ایتدیرلشدی . . اونک پلاننی یاپان معارلر آراسنده بویوک نقطه نظر وتلقی فرقلری واردی . . مذاکرات ماصه سنده ایده آلیست و پروفور ویلسون یاننده ده ماغوغ و غوغاچی لوئید جورج ، اونک یاننده ره آلیست و انتقاجی قلمانسو اخذ موقع اتمش بولنیوردی . . آیری آیری کوروش و دوشونوش طرز لرینه مالک بو اوچ دولت آدمی باش باشه ویره رک وهرسای مصالحه نامه سیله مؤید سیاسی نظامی وجوده کتیردیلر . . بونک وجوده کلکسند نه ملتک حقیقی احتیاجلری ، نه ده بویوک لابلر کچیره ن افکار جهانک ایجابلری نظر اعتباره آلمشدی . . یکی نظامدن غیر ممنون اولانلر ، ممنون اولانلره نسبتله داها جوق ایدی .

..

غالب زمره سنه منسوب اولسنه رغماً اوروپانک یکی نظام سیاسی سندن ممنون اولمایانلردن بری ده ایتالیادر . ایتالیا متقلری اولان آلمانیا و آوستریا مجارستان دن آیرله رق ائتلاف دولتری زمره سنه التحاق ایتکلله ، سیاسی و اقتصادی بر جوق منفعتلر استهداف ایتشدی . بونلردن باشلیجه سی ، آدریاتیک شرق ساحلنده وبالقانلرده آوستریا-مجارستانک یرنه قائم اولق آرزوسی ایدی . . ایتالیانک حرب عمومی به اشتراکنی تأمین ایدن ۲۵ نیسان ۱۹۱۵ لوندره میثاقی ، ترسته وپولا لیمانلری ایله دالماسیا ساحل لرینی ایتالیاه وعد ایتدیک کی آرناوودلق اوزرنده ایتالیان حمایه سنی ده قبول ایدیوردی . ایتالیانک زیاده آوستریانک آدریاتیکدن و بالقانلردن اوزاقلاشماسنی ایسته یور ، و مجارلردن اوقدر تحاشی ایتوردی . حتی بوسیدین قیومه لیمانک مجازلرده قالمسند بویوک بر محذور کورمه مشدی . . فقط حرب عمومینک آوستریا-مجارستان دولتنک عاقبتی حقنده ایتالیانک انتظار ایتدیک نتیجه لری تولید ایتسی ایتالیان حسابلرینی آلت اوست ایتدی . فی الحقیقه آوستریا تهلکسی ایتالیا ایچون زائل اولدی ایسه ده بودقه ده کنج ، ده ملی ، ده عزمکار بر دولت- صرب ، خروات ، سلووه ن قراللی- قارشینه چقیدی . غالب زمره سندن اولان یوغوسلاویا ملیت پرئسینه استناداً دالماسیا ساحل لری اوزرنده ادعای حقوق ایتدی . انکلتره و آمریکا رئیس جمهوری ویلسون صربلرک مطالبنه مماشات کوستردکلرندن

ایتالیا ترسته لیمانی وایستریا یارم آطه سی ایله اکتفای مجبور قالدی . . بوندن بشقه مغلوبلر زمره سندن آیرلش اولان اراضینک تقسیمده و « ماندا » لرک توزینده ایتالیاه بر حصه آیرلما مشدی . . ایتالیاه عمومی تصفیه حسابات نتیجه سنده اصابت ایدن بویوک حصه سقوط خیال اولمشدی .

حرب عمومینک تولید ایتدیک مصیبتلر و نتیجه سنک حصوله کتیردیک سقوط خیال ایتالیایی بر آثارشی به دوغری سوق اتمک باشلامش و بر آره لق قومونیزم تهلکسی میدان آلمشدی . . ایسته داخل و خارجاً ایتالیا بو اُلیم وضعیتده بولندی ائاده ۱۹۲۲ تشرین اولنده موسولینی موقع اقتداره کچدی .

..

موسولینی قوتلی بر سیاست خارجه نک آنجق قوتلی و متحد بر ملته استناداً تعقیب ایدیله بیله جکنی تقدیر ایتدیک ایچون اولو وضعیت داخلیه فی اصلاح ایله ایشه باشلادی . بوراده فاشیسمک اداره ، اقتصاد ، تربیه . . الخ کی ملی حیاتک هر ساحه سنده نهلر یاپدیغنی ایضاح اتمک امکان یوقدر . . یالکز نتیجه فی قید اتمک کافیدر : موسولینی اوچ درت سنه ایچنده ایتالیان حیات ملیه سنیکی بر حمله بخش اتمک موفق اولمشدر . . استقبال حقنده امید ایله مالامال اولان یکی ایتالیا ، داخلی ایشلرینی نظامنه قویونجه خارجی سیاست ساحه سنده ده بویوک بر فعالیت کیریشمشدر . موسولینی ، کندینه خاص لسانی ایله ، ایتالیانک هر شیدن اول موجود نظام سیاسیدن ممنون اولدیغنی بلا پروا اعتراف اتمکله ایشه باشلادی . نفس ایتالیا ۳۱۲ بیک وکسور کیلومتره مره بی کنیشلکند بر مملکت اولوب بوراده قرق میلیونه یقین خلق سا کندر . کیلومتره مره بنه وسطی ۱۲۵ نفوس اصابت ایتکده در . ایتالیانک آنجق شمال قسمی وپونهری وادیسی زنکین اولوب وسطی و جنوبی ایتالیا ققیدر . . ده فضلله نفوس بسله جک قدرنی حائر دکلد . ایتالیانلر ایسه کیتدیکه تکرر وتوسعه میال بر ملتدرلر . موسولینی به کوره آرتق قابلرینه صیغه جق وضعیتده دکلدلر . . قابتدن طاشان قوتلر داغیلیر ، وانقسام ایدرایسه ، آنا قوت دوچار ضعف اوله جقدر . بونک ایچون اولرلی معین برلرده ، تکشیف وتوحید اتمک لازمدر . . فقط اصل مسئله بو بری بولقده . . ایتالیانک کوز قویه بیله جکی طور اقلر هپ مشغولدر . . ساحل لری واردر . . فرانسه ، انکلتره ، یوغوسلاویا . . ایتالیا ته مپریالیسمنی تطمین ایدمک مساعده کارقلره یاناشما یورلر . . ایتالیا ، استعمار سیاسقنده اساساً آرقیه قالمشدی . . حرب عمومی حساباتنک تصفیه سنده امید ایتدیک حصه به نائل اوله مدی . .

یوغوسلاویا آرناوودلقه قارشلی ایتالیانلر ده ائی بر وضعیت توارث ایتشدی . . آرتق ایتالیانلره ، بیره رطه و مالطه ایله آق دکزده و صربلرک آرناوودلق لیمانلرینه صارقسی قورقوسیه آدریاتیکده صیق بوغاز ایدلک لرینی باغیرمقدن باشقه چاره قالیوردی .

..

فاشیسم یالکز فریاد ایله اکتفا ایتدیرک Renunciatori وازکچیلر عنوانی ویردیکی بوندن اولکی دولت آداملرینک غائب ایتدکلری فرصت لری تلافی چاره لرینی آراشدیرمه به باشلادی . بونک ایچون بر طرفدن ایتالیان روحنه ، دماغنه ، عضلاتنه نازه حیات نفخی ایچون اوغراشیرکن دیگر طرفدن عسکری تشکیلات واستحضاراتی مکتب جوجقلرینه قدرتشیل ایتدی . بوتون بو حاضرقلرک نهائی غایه سی اولان سیاسی انکشاف ساحه سنده ده اولکی متردد خط حرکت نهایت ویره رک مثبت وره آلیست فعالیت کیریشدی . بویوک دولتر ایچون اک مساعد فعالیت ساحه لرینی دائماً وضعیتی قطعیتله تقریر ایتمش اولان ضعیف مملکتلر تشکیل ایدرلر . بو اعتبار ایله فاشیست ایتالیاده ده زیاده آرناوودلقه و بو طریق ایله بالقانلره حائل اتمک امللرینه دوشدی . آرناوودلقک سیاسی تاریخی معلومدر : بالقان حربنه نهایت ویره ن ۱۹۱۳ لوندره معاهده سی ایله عثمانلی دولتندن آیریلان آرناوودلق مستقل بر دولت وله رق تشکیل ایدلشدی . حرب عمومی ائانسنده صربستانک اشغالی متعاقب دول مرکزیه نفوذینه تابع اولمش و ۱۰ مارت ۱۹۱۷ ده آوستریا-مجارستانک حمایه سی آلتنده مختاری اعلان ایدلشدر . حرب ختام بولونجه آرناوودلقک مقدراتی بر آره لق مشکوک قالدی . پارس صلح قونفرانسی ائانسنده آرناوودلق هیئت مرخصه سی ، آرناوودلقک ائتلاف دولتری ایله برابر حربیه اشتراک ایتدیکنی مبین بر مخطر ویرمشدی . نهایت جمعیت اقوام ۱۹۲۰ کانون اولنده آرناوودلنی مستقل بر دولت اوله رق اعضاسی میانه قبول ایتدی . بونکله برابر آرناوودلقک سیاسی وضعیتی قطعیتله توضیح ایدمه مدی . جمعیت اقوام اعضاسندن اولسی اعتباریلله آرناوودلقک استقبالی و تمامیت ملکیه سنی مذکور جمعیت میثاقنک اونجی ماده سنه کوره تأمین اقتضا ایدردی . آنجق کرک آرناوودلقک بذاته قابلیت حیاتیه سندن شبه ایدلسی و کرک ایتالیا ، یوغوسلاویا ، یونانستان کی قومشو دولترک حرص استیلا سنه معروض بولنسی کیتلری بویوک دولتری آیریمه بر قرار انخاضینه سوق ایتدی . انکلتره ، فرانسه ، ایتالیا و ژاپونیا آراسنده ۹ تشرین ثانی ۱۹۲۱ ده قرارلاشدیریلان درت ماده دن ایکنجیسی ایتالیاه آرناوودلق مواجه سنده ممتاز بر موقع تأمین ایدیوردی . بو ماده موجبنجه اگر آرناوودلق بر تجاوز خارجی به قارشلی بالذات مدافعه امکانی کوره مره جمعیت اقوامه مراجعت ایدمک و دولترده مدافعه کیتنک ایتالیاه حواله ایدلمه سنه دائر جمعیت اقوامده کی مرخصلرینه تعلیمات ویره جکلردر . دیمک که ایتالیا جمعیت اقوام نامه آرناوودلقده کندیسنه برحق مداخله تأمین ایتشدر . آنجق بوحق ، تجاوز خارجی نک تحقنه معطوف ایدی . فاشیست ایتالیا بونی کافی کورمه دی . ومداخله اسبابنک تعددی ایچون آرناوودلق حکو- متله ده بعض قومینه زونلره کیریشدی .

..

آرناوودلقده هنوز بر استقرار سیاسی حصوله کله مدیکندن حکومتلر اختلافلر طریقله یکدیگرینی



نینه ملک ماسالاردن

آی حسن

بر مانغالك باشنده بکله پورکن بهاری ،
نینه آ کلایر ، دورور با کا کچن بیللری !
باغرنده یتیم بیلک خاطره سی طویلانش ،
کون اولمش نشئه له غمش ، کون اولمش درده قانش !
بر ماسال آ کلایرکن ، ونه شیر کوزلری ،
هرکون کوکلی آچار طانیلاشان سوزلری !
حیات ، نه ده سویور بو اختیار دالی ،
بو اقشام ، دیکله پورم یکی بر ماسالی :

— بو ماسالم کویمده کچن بر ماجرادر ؛
سودا که کوکلری حلقه لایان بر « آخ » در ،
مطلقا بر کون صارار قیزله ده لیقانیلی ،
بعضاً بر لشدیریرکن او ایکی ناشانی
بعضاً ، غربتک ده رین آنکینلرینه آتار ،
ایکی سودالی آورده قلبه آتش قاتار ،
ایچهر قارا سودانک قارا زهرلری ...
آرککک ، درد سارسده آک دویغولو برینی
برکون تویمسه بیله « یار » بیک دوداغندن ،
نه واز کچمه ز هیچ قارا سودا آغندن !
ایچنده عشق جیجکی کل برینه کول ویریر ،
نه باشقا سنی سه وهر ، نه « ایل » کوکل ویریر ،
داغی ، طاشی ، کندینه مسکن بابار ، دولاشیر ،
یارالی بر قلب طاشیر ، یارالی کوکل طاشیر !

کویمده بر « حسن » واردی : کوزهل برده لیقانیلی ،
یدی کویمه آد صالمش بر بیکیک آتلی ، شانی ..
کویک کوزهل بر قیزی ، زهرا اون بش یاشنده ،
صاجلرینی طارارمش بر کون پیکار باشنده !
« حسن » ی کورور بردن « شاشیر » دیر : « آی .. حسن »
اوکوندن صوکر اوک آدی قالیر : آی حسن !
فقط کنجک قلبنده اوکون بر درد به لیریر ،
بودرک شفاسنی قیزدن باشقا کیم ویریر ؟
بولرده کزهر ، دورور بر ساز آلیر الیه
ایکلر ، دورور سازینک دوقوندجه نکه :

کوکل دیرکینمی آلمه انه

یار آرمی قورمه : آی حسن بنم .

ناصل بنی هکدی سودا سینه

یار آرمی قورمه : آی حسن بنم !

سوریکمک صابی اوزونمی اوزونه ،

بوزمه لکسی بویکه بر نوزک ،

استخلاف ایتمکده در . اوله صربستانه التجا ایش
اولان احمد زوغوبک ، فان نولی حکومتی ده ویره رک
موقع اقتداره کچمدر . احمد زوغو بکک تصورات
سیاسی سی نه اولورسه اولسون ایلک املی بویوک بر
دولته استناد ایدرک حکومتی تقویه وادامه ایتک اولدی .
طبعیتله ترجیح ایش اولدینی ایتالیا به تمایل کوستردی .
ایتالیا ایچون ده بو ای بر فرصت ایدی . بویله جه
موسولینی واحد زوغو بک ۲۷ تشرین اول ۱۹۲۶
تاریخنده تیران دوستلق وامنیت میثاقی عقدایتیلر .
صربلرک قولاغنده بومبا کی باطلایان بومعهاده ، ایتالیا به
بخش ایتدیکی صلاحیت اعتباریله حقیقه مهمدر .
معاهده نک برنجی ماده سی : ایتالیا به آرناوودلقده کی
سیاسی وارضی ستاتوقونک تغیری حالنده مداخله
حقنی ویرمکده در . بو تقدیرده بر عصیان وقوعبولونجه
ایتالیا سیاسی ستاتوقونک محافظه سی ایچون مداخله ده
بولنه حق و حکومت حاضره بی مدافعه به چالیشه جقدر .
نتیجه اعتباریله بو ایتالیا نک آرناووداتی اوزرنده بر
نوع حمایه تأسیس ایتسه منجر اولقده در . یوغوسلاویا
بو وضعیت قارشیننده آرناووداتی استقلالنک الک حار
مدافعی رولی آلمدر . حقیقت حالده هرایکی دولتنک
یکانه دوشونجه سی یکدیگرندن ده اول آرناووداتی
اوزرنده تأسیس نفوذ ایتکدرکه شیمدیکی حالده بویکا
ایتالیا موفق اولمدر . ایتالیا بالقانلرده تعقیب ایتدیکی
مثبت سیاستده ، کندیمی کی موجود نظام سیاسیدن
ممنون اولمایان دولترک مظاهرتی تأمین ایده بیلمدر .
جهانشمول سیاستله علاقه دار انگلیز مظاهرتدن
باشقه بخار ، بلغار و یونان حکومتلری ده ایتالیا ن سیاستنه
توجهکار بر وضعیت آلمدر . رومانی ، بوساریا
مثله سی دولایسیله انگلتره و ایتالیا نک دوستلقنه
محتاجدر . بو اعتبار ایله آدریاتیک شرق ساحلنده ملی
وحدت وانکشافنی تأمین ایله اوغراشان و ایتالیا نک
امپریالیسم خیالرینه الک مهم بر مانع تشکیل ایدن
یوغو سلاویا رقیبی ایله باش باشه قالمدر . دون جیقان
اختلاف ایچون ، بو کون موقت بر چاره تسویه
بولنه بیلیر . فقط اختلاف ورقاتنک اصل سبیلری ازاله
ایدلنکجه قوت تصادملرینه مانع اولابیلک امکاتی بو قدر .
جمعیت اقوام تشکلتنک ضعیفی ایتالیا - یوغوسلاویا
اختلافنده ده زیاده تبارز ایتدی . کوریلورکه او
تشکله طاهرأ حاکم اولان بر طاقم عالی پرنسیپلرک
تطبیقات دوله ساحه سنده هنوز تأثیری محسوس
دکلدر . فاشیت ایتالیا ، اساساً سیاست خارجی
ساحه سنده تاریخی و ملی ضرورتلری رهبر اتخاذ
ایتمدر . آنقلو - ساقسون نه امپریالیسمی ایله تشتریک
مساعی ایدن ایتالیا نه امپریالیسمنک سیر تکاملنی دقتله
تعقیب ایتک بحر سفید حوضه سنده منسوب دولتر
ایچون ملی بر وجیه در .

۱۱ نیسان ۱۹۲۷

زکی مسعود



فلک ، بنی ایتمه بو بولده محزون ،
یار ، آرمی قورمه : آی حسن بنم !

سوریکم کویمده کوزهل ملی کوزهل ،

کل غنچه مملی ، یامور کبی آل ،

صوده داغی برکین صابینی تل تل

یار آرمی قورمه : آی حسن بنم !

باشلار هرکون بویله جه کزهرک دولاشیبه ،

بیلنمه یین ایللری یول ایدرک آشیبه ،

فقط قلبنده هجران ، دردلی روحنده حسرت ،

دیمده آی سوکیلی عشقکی با کا حصر ایت

کوزهل زهرا نایابین ، ناصل اوکا آجیلین ؟

نهایت بر قیزدر او .. ممکنکی که صاجیلین

بیلک وورولدینی کل کبی قارشیننده ؟

سودا خنجر ی اوپور کوکل ده نیله ن قینده ..

اوردن کند ی کندینه بک آز صیریلیر ، چیقار ،

قیزلر ، کوکلرینی کوز یاشلریله بیقار !

لاکن زهرا بیلنمه ز آی حسنه وورغونمی ؟

بیلدیزی کیجه لرده حسن کبی دورغونمی ؟

چوجوق آلیر کندینی بر داغ باشنه آتار ،

آله آلیر سازی دردلرینه درد قاتار :

عشقکله دوشربکم داغله باشه

بو ییلدر اوغراماز ، کردانه اوغراماز .

به هی آنسه کوزلی ، آنسه صابینی قیز

نه ایچین ار قلبه سودا ک اوغراماز ؟

صار صاکن قورربی سس بو برازلر ،

قوردا بوزر قیسی بهارل یازلر ،

یارم ، آکلادمم زور بو نازلر ،

نجین او قلبکله هجرانه اوغراماز ؟

قالدم بر قوردمه جام دالی کبی ،

آرام بوسکی عشق بانی کبی ،

کروانز بولدرک قارتالی کبی

بوداغ برده میوه اوغراماز !

آقشاملر ، خیالیه زهرانک کلوب کچر ،

حسن هر صو باشنده صوده کیل زهر ایچهر !

قارا سودا چکنک یوره کنی کیم بیلیر ؟

قوجه بیکیک غربتک هجرانده ازیلیر .

او غربت آک صوکنده یوره کده یحاق اولور ،

قلبی او یحاقله حسن ووراجق اولور !

زهرا به سلام بوللار قومرولرله هر اقشام ،

کولکله سنده بر پارچه یولجی دیکلنن هرچام

روز کارلانا ن دالندن دیرکه : قییا کندیکه ،

غافل ... عقل ایرمزکه قادینلرک قندینه !